

Τὸ βαπτοράκι μας γοργοταξίδευε πάνου ἀπὸ ὥρα στὴ μέση τῆς δλοπράσινης ζουργκφίδες. Δεξιὰ μας ἡ "Ασία, ἀριστερά μας ἡ Εὐρώπη: βουτημένες στὸ πράσινο κ" οἱ δύο καὶ σὲ διαμαντόπετρες τὰ παλάτια καὶ τὰ σπίτια, πλευσικαὶ περίμορφα δῶ, ταπεινὰ καὶ φωτικὰ ἔκει, ἄλλοι πυκνοχτισμένα κι ἐλλοῦ ἀριοχτισμένα καὶ κάπου κάπου καὶ σὲ περήφανη μονᾶξια ὑψωμένα—διεκμαντόπετρες δῆλα ποὺ ὅμορφαληνούν περσότερο τὸν πεντάμορφο Βόσπορο καὶ σὲ κάνουν νὰ πιστεύεις πῶς ὄνειρεύεται ταξίδευοντας ἡ ταξίδευεις σὲ ὄνειροκαμψωτες καὶ ἡσκιοκατοικητες γῆρες.

"Ετοι λέγεται τοῦτο τὸ μέρος, ἔτοι κεῖνο. Μὰ τι μὲ νιάζει; Ὁνόματα δὲ θὲ θυμηθῶ, δὲ μοῦ χρειάζουνται. Εἰκόνες βλέπω κι ἀναστάνω ὅμορφιά. Νά τι παίρνω ἀπὸ τὸ Βόσπορο καὶ τὶ πάντα θὰ θυμάσαι.

Θὲ θυμάσαι καὶ τὴ σημαία μας. Τὴν καμάρωσα στὴν πρύμη μιανῆς ἀτμοβαρκούλας ποὺ γογόσκιζε τὰ Βασποριανὰ νερά.

— Εἶναι ὁ πρέσβης μας μέσκ! κάπιος εἶπε.

Ἡ καρδιὰ μου ἀναφτερούγασε καὶ πίστεψα γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ Βόσπορο δικό μας. Στὰ ὄνειρα κανεὶς εὔκολα παίρνει κεῖνο ποὺ τάρέσαι.

"Ἀπὸ τὰ Θεραπιὰ—ἔτοι, θαρρῶ, λεγόταν τὸ μέρος ποὺ ἀριάζει—εἴδα τὰ Καβάκια καὶ τὸ ἀνοιγμα πρὸς τὴ Μαύρη Θαλασσα. Ὁ οὐρανὸς εἶταν συνεφικούμενος, ψιλόστρεψε, καὶ ἡ θάλασσα μαύρη μοῦ φανηκε. Μοῦπανε πῶς τὰ νερά της εἶναι πράσινα. "Ισως ἄλλοτε, που ἐλπίζαμε ἀπὸ καὶ νὰ κατεβεῖ διλυτρωτὴς τοῦ Γένους μας. Τώρα γιὰ μᾶς τοὺς; Ρωμιούς δὲν μπορεῖ παρὰ μαῦρα νῦναι τὰ νερά της, ἀφοῦ περιβρέχουν Βουργάρικα καὶ Ρουμάνικα ἀκρογιαλια κι ἀφοῦ ἀπὸ καὶ θὲ κατεῖνει μιὰ μέρα δὲ Σλαύνος ποὺ θὲ κοιτάζει νὰ καταπιεῖ τὴ φυλή μας.

*

Στὰ Θεραπιὰ μοῦ δεῖχανε καὶ τὸ Ροβέρτειο Σχολεῖο. "Ομορφοὶ καὶ μεγαλόπερπο γιέριο, γηισμένο σὲ φύλωμα καὶ περιτριγυισμένο ἀπὸ πεῖκα. Τὸ εἴδα στὰ Θεραπιὰ, μὰ τὸ γηισμα στὸ βαχπόρι μου, γυριζόντας στὴν Ἑλλάδα, γιατὶ δὲλ ἡ πρώτη θέση εἶταν πιασμένη ἀπὸ μαθητικῆς του, Ρωμιόπουλα δῆλα, ἀπὸ τὴν Κεφαλονία, τὸ Θάσοι, τὴν Πάτρα κι ἀπὸ ἄλλες πολιτεῖες. Εἶταν καὶ δύο τρία Τουρκάκια, μὰ τάχισαμε στὰ Δαρδανέλλια. Κ" ἔτοι σ' ὅλο τὸ ταξίδι μας εἰχαμε συντροφιὰ τοὺς Ρωμιοὺς «Ροβέρτηδες», καθὼς τοὺς βρέχτισε ὁ καμαρότος.

ΨΥΧΑΡΗΣ

Η ΑΡΡΩΣΤΗ ΔΟΥΛΑ

Μὰ ἵσως ἀκόμη πιὸ ἐλεεινὸν νὰ θωρῷ ἔτοι, στὴν τραπεζαρία της τὴν ἀγαπημένην, διόπου καθότανε σὲ μιὰ γωνιά καὶ προσπαθοῦσε κατεῖ νὰ τοσμπήσῃ, ἐναντιωμένους, ζένους τὸν ἐναντίον τὸν ἀλλον, ἀκοίταχτους καὶ βουθύους, τὸ λατρεμένον τὸν ἀφέντη καὶ τὸ κανακάρικο τὸ πειδὲ της. Τέτοια ἡ ζωὴ. Καποτες, δύοπις κι ἀν τὰ βελέψης τὰ πράματα, γυρίζουνε σὲ κακό. Πολεμοῦσε δὲ Αντρέας νὰ λαλῇ δύναται, νὰ βρήτορέη, σὰν καὶ πρῶτα, πότε μὲ τὴ Μοιρίτα, πότε μὲ τὴν "Αννα, πότε νὰ χωρατέψῃ καὶ τὴν Κατινούλα. Δὲν τὸ πετύγαινε πάντα ἡ ὅσο κι ἀν τὸ πετύχαινε, ἡ λύπη συγχάδει, μ" δῆλα τὰ λόγια καὶ μ" δῆλα τὰ γέλαια, σταλιές γεμίζει τὴν καρδιὰ μας. Μὰ στὸν ἀθρώπινο τὸν ὄργανομό

* Η ἀρχή του στὸ 228 φύλλο.

Τὸ βράδειο στὸ δρόμο τοῦ Ροβέρτηδες μᾶς μιλήσανε μὲ ἀγάπη καὶ μὲ περηφάνια γιὰ τὸ σκολεῖο τους. Σπουδάζουνε στὸ Ἀμερικάνικο αὐτὸ σκολεῖο Εύρωπαῖς, Τούρκοι, Ἀρμένηδες, Ὀθρηῖσι. Σπουδάζουνε καὶ Βουργάροι. Οἱ δικοὶ μας καμιὰ ἐννενηνταριά Οἱ Βουργάροι, σαράντα πάνου κάπου "Έχουνε Σύλλογο οἱ δικοὶ μας καὶ μαζώνουνε καὶ κάμποσες λίρες ποὺ τὶς στέλνουν κάθε χρόνο στὸν Ἐθνικὸ Στόλο. "Έχουν κ" οἱ Βουργάροι τὸ Σύλλογό τους. Καὶ πιάνουνται οἱ δικοὶ μας μὲ τοὺς Βουργάρους καὶ βίζουνται καὶ τὶς παῖζουν καὶ καμιὰ φορά. Κ" ἔτοι ζοῦνε μέρα νύχτα μὲ τὸ Βουργάρο καὶ τοὺς γνωρίζουν καὶ μαθαίνουνε νὰ τοὺς ρισοῦνε. Ποὺ ξέρεις καὶ δὲν ξεπεταχτεῖ καμιὰ μέρα ἀπὸ τὸ Ροβέρτειο κανένας κανιούριος "Άγρας!"

"Ἐνα Πατρινόπουλο, ὁ Ἀναγνωστόπουλος, πούναι καὶ πρόεδρος στὸ Σύλλογό του, μᾶς ἔδειξε ἐνα λεβεντονιό συμμαθητὴ του, τὸν Ὁρλώφ, καὶ μᾶς δηγήθηκε πῶς κάπια μέρα ἐπιπέδης ἀπὸ τὸ γιακά, μέσα στὸ μάθημα, τὸ Βουργάρο δασκαλό τους—γιατὶ ἔχει κ" ἔνα δύο Βουργάρους δασκαλούς τὸ Σχολεῖο—καὶ τὸν ταπείνωσε μπροστά σ' δῆλους τοὺς συμμαθηταρίας του γιατί, σὰ Βουργάρος. ἔβριζε διλένα τὴν Ἑλλάδα. "Ο Ὁρλώφ, πούχει λεβέντικη κορμοστασιά μὰ καὶ ψυχὴ κοριτσιοῦ, ἀλούγυντας τὴ δήγηση τοῦ συμμαθητῆ του, κάρφωσε τὰ μάτια του στὸ πιάτο του, τὸ γιομάτιο κεράσια, καὶ κοκκίνησε σὲν κι αὐτά.

Βγάζουν κ" ἐφημερίδα οἱ Ρωμιοὶ Ροβέρτηδες, γραμένη μὲ πολύγραφο καὶ τὴ λένε «Τὰ νέα τοῦ Ροβέρτειου». Μοῦ δώσανε δύο τρία φύλλα καὶ τὰ διζήσατα. Εἶναι γραμένη πέρκ πέρα στὴν καθαρεύουσα καὶ μιλάει τὸ περσότερο γιὰ ἔθνικὴ ζητήματα. "Εχει καὶ μιὰ σάτυρα ἔξυπνη γιὰ τὸ Βουργάρο δασκαλό τους.

— Δὲ σᾶς δίνουνε κι ἀρθρα γραμένα στὴ δημοτικὴ; ρώτησε τὸν Ἀναγνωστόπουλο.

— Μᾶς δίνουμε μὰ δὲν τὰ τυπώνουμε.

— Γιατί;

— Μαίλιαρη θὲ τὴν κάνουμε τὴν ἐφημερίδα μας;

Κρίμα τέτια παληκάρια, που σπουδάζετε στὴν Τουρκιά, σὲ για ποὺ εἶταν ἄλλοτε δική μας, καὶ ζεῖτε τόσο σιμὰ στὸ Βουργάρο—κρίμα, παληκάρια, νὰ βοϊζετε τὴ γλώσσα μας ποὺ θῦναι μιὰ μέρα τὸ φοβερώτερο δόπλο μας, καὶ ποὺ θὰν τὸ τρέμει κι αὐτὸς δὲ τὸ Βουργάρος. Κρίμα!

Κάπιοις ταξιδιώτης, μεθησμένος ἀπὸ τὰ λόγια τῶν πκιδιῶνε, μᾶς ἔλεγε τὰλλο πρωτὶν πάντας θάταν εὐτύχημα ἔνα τέτοιο σκολεῖο νὰ βρισκότανε στὴν Ἐλλάδα γιὰ νὰ μποροῦνε περσότερα Ρωμιόπουλα νὰ πηγαίνουνε σ' αὐτὸ καὶ νὰ μωρφώνουνται.

"Οχι. Καλὰ βρίσκεται στὴν Τουρκιά. Ο ἀγέρας τῆς σκλαβιᾶς είναι δὲ καλύτερος δισκαλός γιὰ τὴν ψυχὴ καὶ δὲ Βουργάρος συμμαθητὴς τὸ δυνατώτερο κεντριστήρι. "Αν εἴται τὸ Σχολεῖο στὴν Ἐλλάδα, δὲ θάρχοντουσαν ποτὲ Βουργάροι νὰ σπουδάσουνε σ' αὐτό. Καὶ νὰν τὸ ζέρετε ἐννεήντα Ρωμιόπουλα νὰ γνωρίζουν καθε χρονιά τὸ Βουργάρο, νὰν τοὺς μελετάνε ἀπὸ σιμὰ, καμιὰ φορά καὶ νὰν τοὺς γροθοκοπάνε, εἶναι μεγάλος κέρδος γιὰ τὸ Ἐθνος, μεγαλύτερο ἴσως κι ἀπὸ ἓντα καινούριο ἔντιτοπιλλικό.

(Στὰλλο φύλλο τελειώνει)

ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

('Απὸ τὸ βιβλίο τοῦ Ἐλισάίου Γιανίδη
«Γλώσσα καὶ ζωὴ» ποὺ τυπώνεται σὲ λέγο.)

Ο ὑπολογισμὸς τοῦ συστήματός μας είναι γνωστός. Εἶναι ἡ σημερινὴ μας γλωσσικὴ κατάσταση, ποὺ τὴν ἔχθεσαμε λεπτομερῶς στὰ προηγούμενα κεφάλαια. Εἶναι ἡ χρηστή τῆς καθηρεύουσας στὸν κοινὸ διάλογο καὶ στὸν κύριο τὸν αἰσθημάτων. Εἶναι ἀκόμη τὸ γεγονός, δὲτι δὲ νέος τελειώνοντας τὶς ἐγχυλοπαιδικές του σπουδὲς δὲν μπορεῖ σ' αὐτὴν τὴ γλώσσα νὰ ἔκθεση καθε σκέψη του ἐλεύθερα, ἀβλαστα, φυσικά καὶ δὲτι, καὶ σ' ἔκεινον ἀκομητὸν κύριο τὸν αἰκόνα διόπου ἔμαθε πραγματικῶς νὰ τὴ μεταχειρίζεται, μόνο μὲ τὴν προσήλωση τῆς προσοχῆς κατορθώνει νὰ ἀποφεύγῃ τὰ λάθη. Αρκεῖ νὰ δέλη κανεὶς γιὰ νὰ ἀκούσῃ ἀπὸ μορωμένους ἀνθρώπους καὶ ἀπὸ ἐπίσημα βήματα: οἰνες καλλειργῶσι, αἱ διάφοραι διπλαὶ, αἱ διπλαὶ, θὰ δέστο καλὸν δὲν ἔγεντο μιὰ δοκιμὴ, χαίσει ἀκρας ὑγείας, δὲν ἀξίζει ἀναγραφῆς κάνει, συντάσσεται πρὸς τὴν γηράμη, θὰ δισιόπει, εἰς τὸ δοχεῖον τοῦτο εἰσαγάγομεν, δὲν δὲν ἀπέθυνησε θὰ προηγαγε τὴν ἐπιστήμην, χρώμεθα τοῦ φιρμάκου,....

Ίδου καὶ γραπτά:

«Μετέβη περὰ τὴ Γ. Προξενίων»

* Η ἀρχή του στὸ 251 φύλλο.

πὰ καθειστα συγχρατοῦνται, κ" ἡ λύπη στὸν ἀρρώστο φέρνει ταραχές ποὺ δὲ γερὸς δὲν τὶς γνωρίζει. Συγχαρερώνουνται οἱ πόνοι ἀπὸ συμπάθεια ἡ ἀπὸ λιγώτερη ἀντεξία στὸ κοριτσιά τὰδυνατισμένο. Καθὼς εἰδόμενο κοίλας, μοιαζει σὲ νέχη ψυχὴ δική της ἡ φούσκα, ψυχὴ φοβισμένη, ποὺ ἀμαρτιαὶ καὶ ἀγγίτης πλάγιοι της κατιτίς, κλαίει καὶ δάρτη. Λοιπόν περάχτηκε ἡ Κατινούλα, τρεῖς βρομάδες καὶ ποὺ βάσταξε τὸ βασανό, ίσα μὲ ποὺ νὰ φύγῃ δὲ Πάθλος. Καὶ περάχτηκε ἀδικα. Τίποτις ἀδιάφορο στὸν κόσμο δὲν ὑπάρχει. Ο ἀθρωπὸς δὲν εἶναι γινομένος μιὰ καὶ σῶνες δλούνα γίνεται καὶ γίνεται ἀπὸ τὰ παραμικρά. Τὸ εἶναι μας, τὰ παραμικρὰ τὰποτελοῦνται καὶ συντελοῦνται στὸ καλὸ ἡ στὸ κακὸ μας. "Ἄχ! διλέκιο εἶχε ἡ κανονικός δὲ Αντρέας. "Ἔπρεπε, γιὰ νὰ ζετυλίγεται λέφτερα ἡ ζωὴ μας, ἔπρεπε νὰ πάψουνε τὶς ἀταξίες καὶ σιδεροδρόμοι καὶ παιδιά.

Διὸ τρεῖς ὥρες δρόμο ἀπὸ τὴν Κερμαρία ξαπλώνεται καὶ βασιλέψει ἔνας κόρρος πελώριος, ἔνα λιμάνι τόσο βαθὺ ποὺ μ" δῆλο τὸ φάρδος καταντᾶ νὰ φύγεται στενό. Ἐκεῖ μέσα

«Εμπρός» 23 Απριλίου 1904.
 «Ενισχυθείσῶν τῶν ἀγημάτων»
 «Ἀθῆναι» 3 Μαΐου 1904, σελ. 3.
 «Ἐπὶ γαῖῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ δημόσιον»
 «Ἐστία» 6 Αὐγ. 1904, σελ. 3, στ. 1.
 «Τῶν κατὰ τὸν ΙΖ' αἰώνα μεταβάντων ἐν Παρισίοις θιάσων» «Ἐστία» 25 Αὐγ. 1904, σελ. 1, στ. 5.
 «Οσον τὸ ἐφ' ἡμῖν, οὐδὲμια ἀμφιβολία ὑπάρχει»
 «Ἐστία» 13 Νοεμβρ. 1904, σ. 3, στ. 1.
 «Ἀπωλέσθη κύρινα» ιδιο μέρος, στ. 4.
 «Τὸν εἶχεν ἀπαγάγει ἄγνωστὸν που»
 «Καιρὸν» 23 Νοεμβρ. 1904, σ. 4, στ. 1.
 «Τὰ θηρία ἄγνωστὸν πως ἔξαγριαθέντα»
 «Ἐστία» 21 Αὐγ. 05, σ. 2, στ. 1.
 «Ο Κουροπάτκεν ἐπικαλεῖται εἰρήνην»
 «Ἀθῆναι» 4 Μαρτ. 04, σ. 3, στ. 5.
 «Ο ναύαρχος Σκυρόδηλος μεταβαίνει ἐν Πετρουπόλει» «Ἀκρόπολις» 18 Δεκ. 04, σ. 1, στ. 4.
 «Πρέπει νὰ στηρίζηται ἐπὶ σοβαρῶν μελετῶν, ὅπως τὰ ἀποτελέσματα εἰσιν ἐπιτυχῆ»
 «Εμπρός» 3 Νοεμ. 04, σ. 1, στ. 5.
 «Τὴν ἐνέργειαν εὑρέων ἀνακρίσεων»
 «Ἐστία» 16 Απρ. 05, σ. 3 στ. 1.
 «....προσκαλοῦνται οἱ κατέχοντες γραμμάτια....νὰ παραδώσωσι ταῦτα εἰς τὸ Ταμεῖον...ἐπιστροφὴ τοῦ παρ' αὐτοῖς καταβληθέντος τιμῆς ματος»
 Δήλωση τῆς Βιομ. Τραπέζης, τὲ πολλὲς ἐφημερίδες τῆς 30 Σεπτεμβρ. 1904.
 «Τὴν θρηπτικὴν ἀξίαν πάντων τῶν τροφῶν ἡμῶν»
 «Ἀθῆναι» 5 Απρ. 05, σ. 4, στ. 2.
 «εἶχε ριθῇ ἄγνωστὸν ὑπό τινων»
 «Ἐστία» 17 Ιουνίου 06, σ. 1, στ. 2.
 αδστις πολλαχοῦ ἐξήρθη εἰς στιγμὰς τρχυκότητος» «Ἐμπρός» 14 Μαρτ. 04, σ. 4, στ. 5.
 «Κάποια βρύσι τῆς συνοικίας ἐκρέει ἰωδιφόριμον»
 «Ἐστία» 28 Νοεμ. 04, σ. 4, στ. 2.
 «τὴν...συνέντευξιν, μεθ' ἡς περιεκάσμησε τὰς στήλας κύτης» «Σκρίπ. 7 Φεβρ. 06, σ. 2, στ. 5.
 «τὴν ἐμπιστοσύνην μεθ' ἡς περιέβλεψεν αὐτήν»
 «Σκρίπ. 28 Μαρτ. 06, σ. 1, στ. 1.
 «Τοῦθ' ὅπερ ἀσυγγνώστως κατακριτέοντα»
 «Ἀκρόπολις» 28 Απρ. 06, σ. 1, στ. 3.
 «Πίσειθῶν ἐν τῷ γραφείῳ»
 «Ἀκρόπολις» 1 Μαΐου 06, σ. 3, στ. 5.

«Ηύχαριστησε τὸ Ρατζσταγ διὰ τὰς ἐνδεικνυόμενας συμπαθείας»

«Ἀθῆναι» 2 Μαΐου 06, σ. 3, στ. 4.

«Ἐπὶ τῆς διὰ τοῦ φαρμάκου ὑμῶν τελείας θεραπείας τῆς ἀδελφῆς μου εὔχαριστῷ πολὺ»

«Σκρίπ» 2 Απρ. 06, σελ. 3, στ. 4.

«Ἐφ' ὃσον δὲν καθάρωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ρύπου τοῦ τρόπου καθ' ὃν δέν νὰ πολιτευθεία»

«Ἀθῆναι» 1 Ιαν. 07, σ. 1, στ. 2.

«....δὲν ἀποδεικνύει δάνοι οἱ νεωστὶ νυμφευθέντες ζοῦν εύτυχεῖς»

«Ἀθῆναι» 18 φύλ. σ. 1, στ. 2.

«....νὰ διαταράξωσι τὴν εἰρήνην, ἵνα περὶ πολλοῦ ποιοῦνται....»

«Ἀθῆναι» 18 φύλ. σ. 2, στ. 1.

«Ἴδον τὰ φέρματα τῶν μεγαλουργῶν τῆς Ἐποποίας τοῦ 21, ὑπενθυμίζουσαι εἰς ἡμᾶς....»

«Ἀθῆναι» 18 φύλ. σ. 2, στ. 3.

«....ἀπεφασίσθη, ὅπως ἐν ἡ περιπτώσει αἱ συνητήσεις λήξουν προγενεστέρως, θὰ ἀρχίσῃ...»

«Ἀθῆναι» 18 φύλ. σ. 3, στ. 3.

Κάποιος θὰ πῆ πώς αὐτὰ εἶναι ἀπλές ἀπροσεξίες, καὶ πώς δὲν ἔχουν τὴν σημασία ποὺ θέλω νὰ τοὺς δώσω. Γιὰ διφροσεξίες κ' ἐγὼ τὰ παραδέχομαι· δηλ. παραδέχομαι πώς ἀμαρτιαὶ προσέξουμε δὲν κάνουμε κανένα ἀπ' αὐτὰ τὰ λάθη 'Αλλ' ὅταν ὁ ἀνθρώπος μιλῇ μικρὰ γλῶσσα φυσική, καὶ μάλιστα δική του, δὲ χρειάζεται προσοχὴ γιὰ τὸ ἀποφεύγη τὰ λάθη. Είναι ἀδύνατο νὰ πούμε π. χ. σερδοχεῖο αὐτὸν βάλουμε ἀντὶ βάζουμε ἡ πῆγα στοῦ Γ. Προξενείου, γιατὶ ἀγρυπνᾷ τὸ αἰσθημα μέσα καὶ μᾶς δίνει μικρὰ γροθιὰ τὴν στιγμὴ ποὺ κάνουμε τὸ λάθος.

Βέβαιος θὰ ἡμουν ὑπερβολικός, ὅντας ἔλεγα πώς τάχα, ἐπειδὴ κάνουμε στοὺς δυὸ μῆνες μικρὰ φορὰ ἐνατέοι λάθος, ἀρά δὲν ἐμάθαμε τὴν καθαρεύουσα. «Οχι, τὴν ἐμίθαμε, ἀλλὰ δὲν εἶναι γλῶσσα μας. Σημειώστε δὲι αὐτὰ τὰ λάθη πέρασαν ἀπαρατήρητα ἀπὸ συγτάκτη, ἀπὸ στοιχειοθέτη, ἀπὸ διορθωτὴ καὶ ἀπὸ χιλιάδες ἀναγνῶστες, γιατὶ εἶναι βέβαιο ὅτι καὶ ἀπὸ κάποιας λίγοις τὰ πρόσεξαν. Ή καθαρεύουσα μᾶς ἔχει χαλαρώσει τὸ αἰσθημα τῆς κυριολεξίας.

Τὸ μόνο πραγματικὸ αἰσθημα ποὺ δημηγεῖ τὴν καθαρεύουσα εἶναι ἐν τοῖς αἰσθημα ἀρνητικοῖ: ὅτι δὲν πρέπει νὰ τὸ πῆγα ἔτσι. Αὐτὸν συνοδεύει τὸν ἀνθρώπον, ως που νὰ τὸν βγάλῃ ἀπὸ τὴ φυσική του γλῶσσα, καὶ ἔκει, στὸ σύνορο, τὸν ἀποχαιρετᾶ.

«Ἄντες τοῦς παραστάτης τῶν στίχων τοῦ προφέτη

λαμές. «Ἐψάξε δ συνειδητος δ ἀθρωπος, χταπόδι δὲν ἀντάμωσε οὔτε ἔχνος. Θέλησε δμως νὰ ζετάσῃ μὲ τὰ σωστά του τὴν ἀξέρωστην τὴν οὐράθρα καὶ είδε κάτι ποὺ βέβησε πώς δὲν τὸ πρόσμενε· τὸ κάτω διάφραγμα, τὰ κατιανὰ πλάγια τῆς οὐράθρας δὲι χρνε πρές τόξωστόμι της ἐνα πέρασμα ως τὸν κόλπο, μιὰν ἀκρεούστικη τρύπα· γιὰ τοῦτο δὲν μποροῦσε νὰ κρατήῃ τὸ νερό. Σ' ἀρτὸ πρόσεξε δ ἀντρέας, ἐπειδὴ ἀμέσως κατάλαβε γιὰ ποιοὺς λόγους φυσιολογικοὺς ἔπασκε ἀπὸ ἀκράτεια. Λησμόνησε δμως δ καημένος δ καθηγητής τοὺς στίχους τοῦ μεγάλου του ποιητῆ, ποὺ δ τρυφερόχορδη καζδιά του ἔτρεμε σὰν τὴν λύρα κι ἀντηχοῦσε προφητικά ως καὶ τὰ μελλούμενα τῆς ἀθρωπότητας τὰ πάθια, ὅταν ἔλεγε στὸ Φιλοχήτη·

χρὴ δ' ἔκτεις ὄντα πημάτων τὰ δεῖν' δραγν. χώτων τις εὐ ζῆ, τηνικαῦτα τὸν βίον σκοπεῖν μάλιστα, μὴ διαδικρέει λαθη.

Τίποτα! «Ησυχος δ Ἀντρέας. Μὰ μήπως τάχα κ' οἱ γιατροί, μήπως δ Ἀρτός, μήπως δ Γκαρνιέρης δώσανε ποτέ τους σημασία στὴ φούσκα; Πάντα δὲν θεωρεῖται τους γιὰ τὸ νεφρό. Ο Γκαρνιέρης μάλιστα συβούλεψε καὶ φουσκετόμημα, ξαπίτιας τοῦ νεφρού, νὰ γειάνῃ πιὸ σίγουρα, νάναπατρή σύγκαιρα

δείγματα, ἐννοεῖται δὲι δὲ θὰ τελειώναμε ποτε. «Ορίστε κ' ἐνα διδακτικὸ βιβλίο ποὺ ωτῷ «Οποὺ θέειναι ἡ τιμὴ τῆς ὄκαδος; Όποσας ὄκαδας εἶναι ἔκατέρου δέον νὰ λάθῃ; Όποιον τὸ ἐπιτόχιον;» Όρίστε κ' ἐνα διλλό ποὺ λέει: «Άγρος τις ἐσπάρη ἐκ σίτου....» Άκούστε κ' ἐκεῖνον τὸ γυμναστὴ ποὺ διατάζει: «Διὰ τοῦ παραγγέλματος «εὖ» θὰ προσάλλετε τὸν δεξιὸν πόδη». Ήθελε νὰ πῆ «οὐδὲ τὸ παραγγελματα....». Άλλαξ ἐπειδὴ ποὺ μὲ εἶναι χυδαῖο, πρέπει νὰ τὸ πῆ ἀλλοιώτικα, ἀδιάφρο πῶς. Άν τὶ καθαρεύουσα τὴν γλῶσσα του, θὰ ἔλεγε βέβαια «ἄμα τῷ παραγγέλματα....». Επειδὴ δμως λείπει τὸ αἰσθημα, ἐπειδὴ πελαγοδρομεῖ γλωσσικῶς, ἀρπάζει μιὰ πρόθεση, οποια ἔτυχε ἐμπρός του, καὶ τὴν καθίζει ἐκεῖ.

Εύρω ποὺ διλλα αὐτὰ θὰ τὰ φορτύνετε στὸ «ἀτελές σύστημα τῆς ἐκπαίδευσεως». Όχι.. Δὲ κρειάζεται κανένα σύστημα, οὔτε ἀτελές οὔτε τέλειο, γιὰ νὰ μάθῃ δ ἀνθρωπός νὰ λέη σωστὰ πῆγα στὸ οπίτι μου ἡ πῆγα ποὺ πρόσθιον προξενείο. Χρειάζεται μονάχα νὰ μὴν εἶναι τὸ λίθιος καὶ νὰ ζῆ μὲ ἀνθρώπους ποὺ μιλοῦν τὴν διδια γλῶσσα. Όταν δμως θέλετε νὰ τὸν μάθετε νὰ τὸ λέη σὲ κάποια ἀλλη γλῶσσα ποὺ οὔτε σεῖς δὲν τὴν μιλεῖτε σωστά, τότε βέβαια θὰ σᾶς πῆμετέρη παρὰ τῇ οἰκίᾳ μου, ἡ μετέβητη πρόσθιη τὸν οἰκία μου.

Τὰ συμπεράσματα μας εἶναι δύο :

το «ιτι τὸ σχολεῖο δὲ θὰ κατορθώσῃ ποτὲ ὥστε η καθαρεύουσα νὰ γίνη γλῶσσα μας, καὶ ἀδικα πειριμένουμε.

το «Οτι η καθαρεύουσα ἐμποδίζει τὸ σχολεῖο νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν προορισμό του.

Τὸ πάρχει καὶ κάτι ἀλλο ἀκόμη ποὺ δὲν μπορεῖ τὸ σχολεῖο νὰ κάμη, καὶ εἶναι η γλωσσικὴ ἐνοποίηση τοῦ Εθνους. Καθώς ξέρετε δὰ, ἔνας ἀπὸ τους σπουδαίοτερους λόγους γιὰ τοὺς διόπιους μας εἶναι ἀπαρατητη ἡ καθαρεύουσα, εἶναι ποὺ χρησιμεύει γιὰ νὰ συνεννοῦνται οἱ διάφοροι Ελληνες μεταξύ τους. Εξαφνα ἀν είστε Αθηναῖοι τὸ πείραμα εἶναι πρόχειρο. Παίρνετε ἐναν Αγγιαλίτη πρόσφυγα καὶ τὸν ωτᾶτε: «Πηγαίνεις στὸ σπίτι σου;» Θὰ σᾶς ἀπαντήσῃς «Δὲ σᾶς ἐννοῶ, Κύριε». — «Μεταβαίνεις εἰς τὴν οἰκίαν σου;» «ΤΑ μαλιστα, τώρα σᾶς ἐννοῶ. Πηγαίνω δὲν ζέρω τι θὰ πῆ. Εμεῖς λέμε παγάνω μήπως ἀρά γε εἶναι τὸ διδο;» Μυττάριο πολὺ μεγάλο, πῶς κατορθώνουν ἀνθρωποι εἶπνου νὰ βρί-

κ' η φύσικα ποὺ ἔτσι πιὰ δὲ θὰ λειτουργοῦνται. Νά ποὺ ἔγινε τὸ χειρούργημα μοναχό του, γιὰ τὸ καλὸ καὶ τοῦ νεφροῦ καὶ τῆς φούσκας. Μοναχό του. Αηλαδή, ἔκει σκούνταφτε λιγάκι δ Ἀντρέας. Τὸ συλλογιστήκανε τότες μὲ τὸν κ. Μαλαμέ. «Ισως νὰ φταιγε κανένα γιατρούκο, κανένα δέκη ποὺ νὰ τὴν ἔκαψε τότες μὲ τὰ πάπαντα πλυσίματα καὶ τὶς διάφορες σταλαζίες. Ισως νὰ φταιγε καὶ ούτις. Οπως κι ζειναι, τι παραγγείουμε; Γλύτωσε τὸ νεφρό, γλύτωσε τὸ κορίτο. Τὸ σημαντικό, τὸ σπουδαῖο, τὸ σωτήριο, ἀφτὸ εἴτανε. Καὶ φτάνεις μας. Μπορεῖς κι ζωασίνεις. Ανασταίνεις μὲ κάποιο καημό στὴν ψυχή, ἀφοῦ βλέπεις τὸν ἀθρωπο σακατεμένο, ἀκόμη

Κι ἔτοι ἡ μάννα, ἔκανε τὰ δυνατὰ νὰ μὴ νοιώθῃ τὸ παιδί της τὴν ὄρφανεια καὶ μαρχίνεται. Τὸ καλόντενε, τὸ καλοπόδενε, τῶλους, τὸ χτένιζε, καὶ τάγύραζε ἀπὸ τοὺς πραγματερτάδες δ, τι; ζηλέβουν τὰ μικρὰ παιδιά. Τόχε σὰν καὶ τέλλα πούχαν τοὺς γονέους τους. "Εκοβε ἀπὸ τὴν μπουκιά της κι' ἐδίνε τοῦ παιδιοῦ της, πούταν τὲ ψυχοπόνιο της, τάποκούμπι της, ἡ παντυχιά της, πούταν γιὰ κενή ζωὴ καὶ θάνατος, πούταν ἡ λαχτάρα της, ποὺ δταν τὸ κρατοῦσε στὴν ἀγκαλιά της, τῆς φαίνονταν πῶς κρατοῦσε τὸν κόσμον δλο.

"Ετοι δ Γιώργος δὲν ἔννοιωσε τὴν πίκρα τῆς ὄρφανειας, γιατὶ τὸ παιδί ἀπὸ τὸν πατέρα δὲν ὄρφανει.

*

"Οταν γίνηκε δεκαπέντε χρονῶν, φογάστηκε μὲ τὸ ζάψηνο στὴ στάγη ἑνὸς τσιλιγγα τοῦ χωριοῦ του. Κι ἔτοι βογθοῦσε τὴν μάννα του, ποὺ τὰ βάσανα καὶ τὰ φαρμάκια τὴν ἔγειραν καὶ τὴν ἀστρισκαν παράσκαιρα. Ή μάννα καμέρων καὶ χαίρονταν τὸ παιδί της. Τῆς φαίνονταν πᾶς ἔβλεπε κι ἔκονε τὸν καλὸ της, γιατ' ἦταν ἀπαρχλαχτο, γιατ' εἶχε παρμένα δλα τὰ δέμματα καὶ τὰ φυσικὰ τοῦ πατέρα του.

Σὰν προκομένο, φρόνιμο κι ἔξιο παιδί πούταν δ Γιώργος, δὲν ἀργησε νὰ κάψῃ προκοπή. Προπατοῦσε στὸ εἶκος ἑνὸς κι εἶχε ἔκατὸ γίδια. Μ' αὐτὰ γυρνοῦσε μέρα καὶ νύχτα στὰ βουνά. Κόπιαζε πολὺ γιατὶ δὲν εἶχε τοιοπάνη, δέρφερο χέρι. Δὲν χόρτασε τὸν οἶνο. Πάντα κλεφτά, κλεφτά τὸν ἔπαιρνε. Χάρου δὲν καθόταν. Στὸ χωριό ἀγιά καὶ ποὺ πήγαινε γιὰ λίγο.

*

"Ηταν Μάνης μῆνας. Μιὰ μέρα, πρὶν νὰ σκάση δ ἥλιος, δ Γιώργος σκάρισε τὰ γίδια καὶ τάγειρε πέρα σὲ μιὰ πλεύρα καὶ τρώγαν ρούδαμια ἀπὸ τὰ λογιῶν λογιῶν κλαριά. Όλόρθος κι ἀκουμπισμένος στὸ ράβδο του, ἀγνάντεβε πριγάνω μὴν πέση κανένα ζούδη, ἢ κανένας κλέφτης στὰ γίδια του. "Οπως ἦταν ἀρχισε νὰ γλαριάζῃ στὸ ράβδο του.

— "Αχ! Θέ μου...!(εἶπε μέσος του, στὰ φέματα)

— Νὰ πλάγιαζα ἔτοι πῶς εἴμαι τρίχ χρόνια...

Ο Θεός πούταν πολὺ χαμηλά, ώς μιὰ τριχιά ἀπὸ τὴ γῆ, τὸν ἔκονε τὸν λυπηθήκε καὶ τούκανε τὸ θέλημα τῆς στιγμῆς. Ή Γιώργος, χωρὶς νὰ τάπιφαν, καταλάγιασε καὶ ποκομήθη τρίχ χρόνια ἀ-

πάνου στὸ ράβδο του. "Ερημα τὰ γίδια, πῆραν τὰ βουνά κι ἔβοσκαν μοναχά τους. Είχαν γιὰ συντροφιά τὰ δύο κακά σκυλιά, τὸ Ζέππο καὶ τὴν Ἀράπω.

Πέρασαν τρία χρόνια, κι δ Γιώργος ξύπνησε. Βλέπει γύρω του τὸν τόπο ἀλλοιώτικο. Δὲν ἔβλεπε τὰ γίδια του οὔτε ἔκονε τὰ τροκάνια. Κράζει σφυρίζει, τίποτα. "Αναβάλνει στὸ καταράχι ἀγναντέβει πέρα δῶθε, τίποτα...! Ροβολάει βουνά, περνάει διάσελα, πλέθρες καὶ λαγγάδικ, τίποτα...! Βελάσματα δὲν κούγονταν, τροκάνια δὲ βροντοῦσαν, οὔτε σκυλιά γαυγίζαν. Ραΐζεται ἡ καρδιά του καὶ κάθεται καὶ κλαίει. Σώνει τὰ δάκρυα καὶ τὰ χουλιτιά, καὶ παίρνει τὰ βουνά φάχνοντας καὶ ρωτῶντας. "Απάνου σὲ μιὰ ράχη συναπαντεῖ ἔνα γερόλυκα καὶ τὸν ρωτάει: ("Ηταν δ καρός ποὺ κρέναν καὶ τὰ ζωντανά.)

— Γιάσου χαράσου γερόλυκα.

— Καλῶς τον τὸ λεβέντη.

— Πούζθ' ἔρχεται γερόλυκα;

— Απὸ κυνῆγες ἔρχουμε καὶ πάω στὴ φωλιά μου.

— Μὴ πάντησες στὴ στράτα σου, μὴν εἰδεις πουθενά σου, ἔνα κοπάδι γίδια;

— Βλέπεις κεῖν' τὰ δύο βουνά, τῶνα κοντά μὲ τόλλο; πῶχουν ἀντάρα στὴν κορφή καὶ καταχυτά στὴ φίλα; ἀνάμεσα στὸ διάσελο κλαρίζεται: ἵνα κοπάδι. Πῆγα καὶ γὼ νὰ πάρω νὰ κατοίκηι καὶ μὲ σημιτηκάντηκαν τὰ δύο σκυλιά καὶ μετέβαλαν στὸ πόδι....

Γιομάτες χαρά δ Γιώργος φτάνει στὸ δύο βουνά ἀνάμεσα στὸ διάσελο. Βλέπει τὰ γίδια του κι ἀρχίζει νὰ τὰ κράζῃ, νὰ τὰ σαλαγάη. Μὰ τὸν σημίουνται τὰ δύο σκυλιά, καὶ σὰ σαΐτες, σὰν καπλάνια, φέρνουνται γὰ τὸν σκίσουν. Τὰ κράζει τοὺς σφυρίζει φίλικα..μὰ κεῖνα ἀγριώνουν περπότερο. "Ανεβαίνε σένα ἔλατο, μὰ τὸν ἔκοφαν γὲ τὰ σιδερένια δόντια τους. Πηδάεις σᾶλλον καὶ κεῖνον, σᾶλλον καὶ κεῖνον Δὲν τὸν γνωρίζαν γιατὶ τὴν παλληκαρία ἀπὸ τὶς λύπες καὶ τὶς σκασίλες εἶχε γίνει ἀλλοιώτικος. Φωνάζει τὸνομά τους..τίποτα..δὲν τὸν γνωρίζαν. Ραΐζεται τότε ἡ καρδιά του καὶ γίνεται δύο κορμάτια. Τὰ δάκρυα του ἔτρεχαν, ἔτρεχαν, καὶ γούνιαζαν στὸν ἔλατον τὴ φίλα. Ή χούνη βούτης ἀπὸ τὰ χουλιτιά του. Τίποτα πλειά δὲν πάντεχε. "Ολα τούκλεινα τὴν ἀγκαλιά, δλα τὸν χρυσάνθητον περπότερο. Ανεβαίνει ἔλατο, μὲ τὸν ἔκοφαν γὲ τὰ σιδερένια δόντια τους. Πηδάεις σᾶλλον καὶ κεῖνον, σᾶλλον καὶ κεῖνον Δὲν τὸν γνωρίζαν γιατὶ τὴν παλληκαρία ἀπὸ τὶς λύπες καὶ τὶς σκασίλες εἶχε γίνει ἀλλοιώτικος. Φωνάζει τὸνομά τους..τίποτα..δὲν τὸν γνωρίζαν. Ραΐζεται τότε ἡ καρδιά του καὶ γίνεται δύο κορμάτια. Τὰ δάκρυα τους ἔτρεχαν, ἔτρεχαν, καὶ γούνιαζαν στὸν ἔλατον τὴ φίλα. Ή χούνη βούτης ἀπὸ τὰ χουλιτιά του. Τίποτα πλειά δὲν πάντεχε. "Ολα τούκλεινα τὴν ἀγκαλιά, δλα τὸν χρυσάνθητον περπότερο. Ανεβαίνει ἔλατο, μὲ τὸν ἔκοφαν γὲ τὰ σιδερένια δόντια τους. Πηδάεις σᾶλλον καὶ κεῖνον, σᾶλλον καὶ κεῖνον Δὲν τὸν γνωρίζαν γιατὶ τὴν παλληκαρία ἀπὸ τὶς λύπες καὶ τὶς σκασίλες εἶχε γίνει ἀλλοιώτικος. Φωνάζει τὸνομά τους..τίποτα..δὲν τὸν γνωρίζαν. Ραΐζεται τότε ἡ καρδιά του καὶ γίνεται δύο κορμάτια. Τὰ δάκρυα τους ἔτρεχαν, ἔτρεχαν, καὶ γούνιαζαν στὸν ἔλατον τὴ φίλα. Ή χούνη βούτης ἀπὸ τὰ χουλιτιά του. Τίποτα πλειά δὲν πάντεχε. "Ολα τούκλεινα τὴν ἀγκαλιά, δλα τὸν χρυσάνθητον περπότερο. Ανεβαίνει ἔλατο, μὲ τὸν ἔκοφαν γὲ τὰ σιδερένια δόντια τους. Πηδάεις σᾶλλον καὶ κεῖνον, σᾶλλον καὶ κεῖνον Δὲν τὸν γνωρίζαν γιατὶ τὴν παλληκαρία ἀπὸ τὶς λύπες καὶ τὶς σκασίλες εἶχε γίνει ἀλλοιώτικος. Φωνάζει τὸνομά τους..τίποτα..δὲν τὸν γνωρίζαν. Ραΐζεται τότε ἡ καρδιά του καὶ γίνεται δύο κορμάτια. Τὰ δάκρυα τους ἔτρεχαν, ἔτρεχαν, καὶ γούνιαζαν στὸν ἔλατον τὴ φίλα. Ή χούνη βούτης ἀπὸ τὰ χουλιτιά του. Τίποτα πλειά δὲν πάντεχε. "Ολα τούκλεινα τὴν ἀγκαλιά, δλα τὸν χρυσάνθητον περπότερο. Ανεβαίνει ἔλατο, μὲ τὸν ἔκοφαν γὲ τὰ σιδερένια δόντια τους. Πηδάεις σᾶλλον καὶ κεῖνον, σᾶλλον καὶ κεῖνον Δὲν τὸν γνωρίζαν γιατὶ τὴν παλληκαρία ἀπὸ τὶς λύπες καὶ τὶς σκασίλες εἶχε γίνει ἀλλοιώτικος. Φωνάζει τὸνομά τους..τίποτα..δὲν τὸν γνωρίζαν. Ραΐζεται τότε ἡ καρδιά του καὶ γίνεται δύο κορμάτια. Τὰ δάκρυα τους ἔτρεχαν, ἔτρεχαν, καὶ γούνιαζαν στὸν ἔλατον τὴ φίλα. Ή χούνη βούτης ἀπὸ τὰ χουλιτιά του. Τίποτα πλειά δὲν πάντεχε. "Ολα τούκλεινα τὴν ἀγκαλιά, δλα τὸν χρυσάνθητον περπότερο. Ανεβαίνει ἔλατο, μὲ τὸν ἔκοφαν γὲ τὰ σιδερένια δόντια τους. Πηδάεις σᾶλλον καὶ κεῖνον, σᾶλλον καὶ κεῖνον Δὲν τὸν γνωρίζαν γιατὶ τὴν παλληκαρία ἀπὸ τὶς λύπες καὶ τὶς σκασίλες εἶχε γίνει ἀλλοιώτικος. Φωνάζει τὸνομά τους..τίποτα..δὲν τὸν γνωρίζαν. Ραΐζεται τότε ἡ καρδιά του καὶ γίνεται δύο κορμάτια. Τὰ δάκρυα τους ἔτρεχαν, ἔτρεχαν, καὶ γούνιαζαν στὸν ἔλατον τὴ φίλα. Ή χούνη βούτης ἀπὸ τὰ χουλιτιά του. Τίποτα πλειά δὲν πάντεχε. "Ολα τούκλεινα τὴν ἀγκαλιά, δλα τὸν χρυσάνθητον περπότερο. Ανεβαίνει ἔλατο, μὲ τὸν ἔκοφαν γὲ τὰ σιδερένια δόντια τους. Πηδάεις σᾶλλον καὶ κεῖνον, σᾶλλον καὶ κεῖνον Δὲν τὸν γνωρίζαν γιατὶ τὴν παλληκαρία ἀπὸ τὶς λύπες καὶ τὶς σκασίλες εἶχε γίνει ἀλλοιώτικος. Φωνάζει τὸνομά τους..τίποτα..δὲν τὸν γνωρίζαν. Ραΐζεται τότε ἡ καρδιά του καὶ γίνεται δύο κορμάτια. Τὰ δάκρυα τους ἔτρεχαν, ἔτρεχαν, καὶ γούνιαζαν στὸν ἔλατον τὴ φίλα. Ή χούνη βούτης ἀπὸ τὰ χουλιτιά του. Τίποτα πλειά δὲν πάντεχε. "Ολα τούκλεινα τὴν ἀγκαλιά, δλα τὸν χρυσάνθητον περπότερο. Ανεβαίνει ἔλατο, μὲ τὸν ἔκοφαν γὲ τὰ σιδερένια δόντια τους. Πηδάεις σᾶλλον καὶ κεῖνον, σᾶλλον καὶ κεῖνον Δὲν τὸν γνωρίζαν γιατὶ τὴν παλληκαρία ἀπὸ τὶς λύπες καὶ τὶς σκασίλες εἶχε γίνει ἀλλοιώτικος. Φωνάζει τὸνομά τους..τίποτα..δὲν τὸν γνωρίζαν. Ραΐζεται τότε ἡ καρδιά του καὶ γίνεται δύο κορμάτια. Τὰ δάκρυα τους ἔτρεχαν, ἔτρεχαν, καὶ γούνιαζαν στὸν ἔλατον τὴ φίλα. Ή χούνη βούτης ἀπὸ τὰ χουλιτιά του. Τίποτα πλειά δὲν πάντεχε. "Ολα τούκλεινα τὴν ἀγκαλιά, δλα τὸν χρυσάνθητον περπότερο. Ανεβαίνει ἔλατο, μὲ τὸν ἔκοφαν γὲ τὰ σιδερένια δόντια τους. Πηδάεις σᾶλλον καὶ κεῖνον, σᾶλλον καὶ κεῖνον Δὲν τὸν γνωρίζαν γιατὶ τὴν παλληκαρία ἀπὸ τὶς λύπες καὶ τὶς σκασίλες εἶχε γίνει ἀλλοιώτικος. Φωνάζει τὸνομά τους..τίποτα..δὲν τὸν γνωρίζαν. Ραΐζεται τότε ἡ καρδιά του καὶ γίνεται δύο κορμάτια. Τὰ δάκρυα τους ἔτρεχαν, ἔτρεχαν, καὶ γούνιαζαν στὸν ἔλατον τὴ φίλα. Ή χούνη βούτης ἀπὸ τὰ χουλιτιά του. Τίποτα πλειά δὲν πάντεχε. "Ολα τούκλεινα τὴν ἀγκαλιά, δλα τὸν χρυσάνθητον περπότερο. Ανεβαίνει ἔλατο, μὲ τὸν ἔκοφαν γὲ τὰ σιδερένια δόντια τους. Πηδάεις σᾶλλον καὶ κεῖνον, σᾶλλον καὶ κεῖνον Δὲν τὸν γνωρίζαν γιατὶ τὴν παλληκαρία ἀπὸ τὶς λύπες καὶ τὶς σκασίλες εἶχε γίνει ἀλλοιώτικος. Φωνάζει τὸνομά τους..τίποτα..δὲν τὸν γνωρίζαν. Ραΐζεται τότε ἡ καρδιά του καὶ γίνεται δύο κορμάτια. Τὰ δάκρυα τους ἔτρεχαν, ἔτρε

Χουχούβατα. Άκριμος δέ τόπος εἴγχλε καὶ τὸ τραγούδι:

Τσοπάνος ποκοιμήθημε
— ντουριτουριόν τανά—
Τρεῖς χερόνοις στὸ φαρδί του
— γκιορδέσι γκορδεμίσι—
— γκρέους μωγέ γκρέου—
ζώγγι τανά, ζώγγι τανά
Μήρθε καιφός καὶ ξύπνησε
τὰ γίδια του γυρέβει.
Δέν κούγονταν βελάπιματα
δέν κούγονταν τροκάρια.
Παίρνει τὴ σφράτα τὸ σφράτη
σφράτη τὸ μονοπάτι.
Γερόλικα νάταντησε
στέκεται τὸν φωτάει.
— Λύκο μήν εἰδεις πρόβατα
Λύκο μήν εἰδεις γίδια;

ΘΟΔΩΡΑΚΗΣ Δ. ΚΑΗΡΟΝΟΜΟΣ

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑΤΙΚΟ

Άγριπη μου, τὸ χάρχημα νὰ ἔρθῃς σὲ προσμένω
Στὸ περιόδοι, ποὺ εἶπαμε, τὸ δεντροφυτεύμενο.
Έγὼ θὺ πάω πὺ μπροστὰ νὰ στρώτω τὰ γρασίδια,
Ποὺ, σὰν ἔρθῃς, θὰ κάμουμε τὰθια μας παιγνίδια.

Θὰ βρῶ γρασίδια νάχουνε τ' ἀστάχια τους πλεγμένα
Μὲ βίκους κι ἄγριδυσμους, μὲ ἡρες κι ἀνέμωνες,
Καὶ δίπλα τους νὰ τρέχουνε αὐλάκια θολωμένα,
'Απ' τὸ ἔρωτολαχάνιασμα, ποὺ κάνουν οἱ χελῶνες...

Θὰ δίσω κι ἀμπελόδεργες μὲ φούντες ἀπὸ φάνη,
Καὶ θὰ διαλέξω γλωρχιά ἡμερη καὶ λογγίσαι,
Νὰ πλέξω γιὰ χατῆρι σου δλόδροσο στεφνί,
Ποὺ λίγη θὰ είναι η τέχνη του, μὲ ή χάρη του περίσσαι..

Κι ἀμα προβάλλης καὶ σὲ ίδη θὰ τρέξω νὰ στολίσω
Μ' ἀνθούς πρωτομαγιάτικους μαλλιά καὶ μέτωπό σου,
Καὶ μὲ ζεστά φιλόματα θὺ σου δλόδροσο στεφνί,
Ἐκεῖνον τὸν περήφανο γχλαχτέρο λαμβό σου..

Στὰ ύπερνά θὰ κάτσουμε.. Καὶ τότε πιὰ θ' ἀργίσουν
Νὰ λέν τοῦ κάμπου τὰ πουλιά στὴ χρυσούγη τραγούδια..
Καὶ χίλια—μύρια ἀρώματα τριγύρω μας θὰ κύσουν
“Ολα τῇ; γῆς τὰ βότανα μαζὶ μὲ τὰ λουλούδια ..

Τότε θὰ γύρουν φουντωτὰ τὰ δέντρα τὰ κλειρά τους
Νὰ ρίξουν τ' ἵνθη ἀπίνου μας μαζὶ μὲ τὴ δροσιά τους,
Καὶ σάνιο μυστέρο θὰ ίδης καὶ θ' ἀπορήσῃς:
Τὸ μυστικό μας ἔρωτα νὰ στερενώνη ἡ Φύσις.

Κυπαρισσία

ΣΙΓΑΡΟΣ ΒΑΤΟΛΑΚΑΣ

ριστερό της τὸ πλεμόνι δὲ δούλευε δλότελα δύπως ἔπρεπε· ἡ ἀνάστα της σὰ λιγάκια σφυριγχτή· ἀστέμαντα πράκτα· νχ, μπροστὶ στὸν χώρη ἀκάρη κανα διδ τρεῖς κλωστίτσες τοῦ πλεμονικοῦ τοῦ κλωστητοῦ νὰ φαγωθήκανε· μάς δὲ ίδιος, γειροῦργος· ἐδῶ θίλεις γιατροῦ ἀρτί, νάφουραστή τὰ δεούμενα.

Ο 'Αντρέας θύμωσε μέσα του καὶ νὰ τὸ ποῦμε φανερά, γολόσκασε. Όριστε καὶ πάλε τὰ παραμύθια τοῦ κ. 'Αμαρου. ουματίσωση καὶ χτικιά. Ο 'Αντρέας εἶχε ίδεια ὅλως δισελού ἀντίθετη, γιατὶ τὸ πκρατήρητε, τάκριθολ-γριέ δὲ ζθωπος, ζεστικώνυτας τὶς θερμοκρασίες καὶ σημειώνοντας τὰ καθέκαστα, πὼς ναι βέβαια εἴησε καπου κάπου, μοναχά δύμως διαν ἡ φούσκα πονοῦσε· ἀμα δὲν πονοῦσε ἡ φούσκα, τίποτις· ἀνεβάνεις κ' οἱ θερμοκρασίες, καθε φορά ποὺ ἡ φούσκα εἶχε παρχόνο. Λοιπόν ἡ φούσκα τέρτηταις κι δὲ 'Αντρέας δὲν τὸ κουνοῦσε. Τοὺ δικιολογήσανε τόντις κατόπι τὰ περιστατικα. Σίγουρος εἶταν κι ἀπὸ τὴν κεριακή· ποὺ τοῦ μίλησε κάτω στὸ μικρὸ τὸ σαλονάκι δ. κ. 'Ρουμπέρτης, τόσο σίγουρος ποὺ μόλις ἀποχρήτησε τὸ γιατρό, κ' ἔτρεξε ἀμέσως ἀπένω στῆς Κατινούλας, ποὺ ἔρχεται νὰ γίνεται, γιὰ νὰ κατεβῇ στὸ τραπέζι·

— «Δέν ζέρεις τὰ μαντάτα; τῆς κάνει χωρα-

Ο ΝΟΥΜΑΣ,,

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν 'Εβδομάδα Δρ. 10.—Γιὰ τὸ 'Εξωτερικὸ Φρ. χρ. 10.

20 λεφτά τὸ φύλλο λεφτά 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ : Στὰ κιόδκια τῆς Πλατείας Συντάγματος, 'Ομόνοιας, 'Πουργείου Οικονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιδρομού, ('Οφθαλματρεῖο), Βουλῆς, Σταθμοῦ υπόγειου Σιδηροδρομού ('Ομόνοια), στὸ καπνοπωλεῖο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα), 'Εξαρχεία, στὰ βιβλιοπωλεῖα 'Εστίας Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (δόδος Σταδίου, ἀντικρὺ στὴ Βουλή). Στὸ Βόλο βιβλιοπωλεῖο Χριστόπουλου.

Η συντροφὴ πλερώνεται μπροστά κ' είναι ἐνὸς χρόνου πάντα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Άγρας καὶ 'Ιδας— 'Η χρεωκοπία τοῦ Κοινοβουλευτισμοῦ—Τὰ μαδητούδια — Τὰ παιδιὰ τοῦ Σκορδάκου.

ΔΕ ΘΑ συνβιβάνεται καὶ δὲ φύτανε τόσο φραγκά δ κατετάρ 'Άγρας, ἀνείχει διαβάσει τὸ βιβλίο τοῦ 'Ιδα. Διαβάζοντας τὸ . Μαρτύρων καὶ ηρώων αἵματα φύτανε καλά τὸ Βούργαρο, φύτανε μάθαινε τὸ Βούργαρος δὲν ἔχει λεφτὸ καὶ δυο, δὲ λογαριάζει λόγο τιμῆς, δὲ φαμπλαζεῖ τιποτα, σταγανοπετεῖται νὰ κάνουν τέτια, μόνο φρασοῦν μπροστά, ίσια, μὲ ἐπιμονή, μὲ πέσμα, σταθερὰ καὶ ἀγύριστα.

Τέτιος είναι δ Βούργαρος καὶ πρέπει νὰ τὸν δέρουν καὶ λαστικούν, κατένε, ωρηζόντων, ἀράπαντε, βασανίζονταν κόβοντας μύτες καὶ αὐτὰ, βγάζοντας μάτια, γρέφοντας, συνβιβάζοντας καὶ δὲν τερέπονται νὰ κάνουν τέτια, μόνο φρασοῦν μπροστά, ίσια, μὲ ἐπιμονή, μὲ πέσμα, σταθερὰ καὶ ἀγύριστα.

Βέβαια, Η Μακεδονικὴ 'Ιδέα διμάσει αἴμα καὶ δύο περσότερο αἴμα πίνει τόσο περσότερο καὶ ἀντρούει. Τῆς χρειάζονται μάρτυρες, δύο τῆς χρειάζονται καὶ ηρωες. Καὶ γι' αὐτὸ δύο μαρτυρικός καὶ δὲν είναι δ θάγατος τοῦ 'Άγρα φύτανε μάθαινε, σημαντικά, δημοτική 'Ιδέα, μά καὶ κείνους ποὺ δὲν πάντα πατόπι του νὰ πολεμήσουν γι' αὐτή, ἀπρού δέδειξε στὸν καρμό ποιός είναι δ Βούργαρος καὶ στοὺς συμπολεμεῖσθας

ον πάσι πρέπει νὰ φέρουνται μαζὶ του. Τόδεις καὶ δ 'Ιδας μὲ τὸ βιβλίο του, μὰ φαίνεται χρειάζεται νὰ τὸ δεῖξει καὶ δ 'Άγρας μὲ τὸ θάνατό του, σὲ δόσους τουλάχιστο βαριούνται νὰ διαβάζονται.

*

ΣΤΟ τελευταῖο φύλλο τοῦ «Μοντε Ηλλενίκη» δημοσιεύτηκε ἔνα πολὺ ἔξυπνο καὶ δυνατό ἄρθρο μὲ τὸν τίτλο «ἡ χρεωκοπία τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ στὴν 'Ελλάδα». Ο συντάχτης τοῦ ἄρθρου, πούντε δὲν εἶδες διευθυντής τοῦ «Μοντε Ηλλενίκη», ἔφερε έξιτάζει τὸν κοινοβουλευτισμό μας μὲ ἀπαντώ λογικά ἐπιγείρειται, πρίνει στὸ συμπέρασμα, πὼς πρέπει νὰ λειλάζουμε πολίτευμα, μὲ καὶ ωτάσι μὲ τὸν νίνες ελλάζουμες μὲ δηλοκρατία; μὲ όχλοκρατία; μὲ μοναρχία; «Ἄς είναι, λέσι, ἐν τὸν ἄπ' δὲν αὐτά. περὶ τὸ σημερινὸ πολίτευμα ποὺ ἔνας ψηφηγητής τοῦ Πανεπιστήμου τὸν στόλισε τὸν τίτλο τῆς 'Βασιλικῆς δημοκρατίας καὶ ποὺ ἐμεῖς δὲν τὸν τόνούζουμες, ἀλλάζουνται λίγο τὴν περίστημα φύσην τοῦ Μέτεων γιὰ τὴν 'Ιουλιανὴ μοναρχία τῆς: Γελλίας, βασιλεία τριγυρισμένη ἀπὸ άναρχία.

Καὶ τέτιο ἀλληνά είναι τὸ περίφημο κοινοβουλευτικό μας πολίτευμα.

*

ΤΑ ΜΑΘΗΤΟΥΔΙΑ ἀγριέψχνε καὶ κίνουνε συλλαλήτρια καὶ βρίζουν τοὺς δισκίλους τους καὶ χλινούνε τὸν κόσμο γιατὶ ρέτος οἱ ἑταῖτες γινήκανε αὐτοτρέτας καὶ μίνενε στὴν ίδια τὴν 700—800 μιτητάδες ἐπ' δὲν τὰ Γυμνάσια τῆς 'Αθήνας.

Μπρίσιο στὰ μαθητούδια ποὺ ἔχουνται νὰ δείχνουν τὴ γροβιά τους καὶ θέρινταις ποὺ νὰ τὰ λογκοίζουν πιὰ καὶ δασκάλοι τους. Κι ἀ σήμερα κίμανε συλλαλητήρια γιατὶ ἀδικηθήκανε—μπορεῖ καὶ νὰ μὴν ἀδικηθήκανε—μερικοὶ συμμαθηταῖδες τους, αὔριο θὰ κίμουνε συλλαλητήρια γιατὶ ἀδικοῦνται δὲν τους μὲ τὸ θέμα ἐκπιδευτικὸ σύστημα καὶ θὰ ζητήσουνε τὴν ἀλλαγὴ καὶ δὲν πατικίσουνε νὰ τὴν πάρουνε μοναχοὶ τους, μὲ τὸ χέρι τους.

ΠΕΙΝΑΝΕ τὰ κουτσούδελα τοῦ Σκορδάκου, ποὺ πέμπεις ἀφοῦ έστειλε πράτη τὰ δύο του πληγάρια καὶ σκετωθήκανε στὴ Μακεδονία. Πεινάνε τὰ τέσσερα κουτσούδελα τοῦ Σκορδάκου καὶ γυρνάνε θεργυμάτων καὶ λιμασόμενα στοὺς δρόμους τῆς Τριπολίτες καὶ δὲν ζρίσκεται ἐνα πλιόρουχο κ' ἔνα ξεροκόκυτο γι' αὐτά.

Σ' ἔνα συγκινητικό τὸ ἄρθρο τοῦς «Καριούς» τῆς Πέμπτης, δ. κ. Η. Ηερούστης μὲ ζουγραρίες μὲ χτυπητές γραμμές το δράμα αὐτό—δράμα ποὺ ντροπάζει καὶ Πλιτεία καὶ κοινωνία καὶ τὶς παραστάνει καὶ τὶς διεύ Βουργάρες ξεσπίωτες.

Ἐγχουμες υποχρέωση νὰ δώσουμε φωμι στὰ πειδιά τοῦ Σκορδάκου, δὲι μοναχά γιατὶ δεν πετάρεις καὶ τὰ μεγάλα ἀδέρφια τους πεθάνεις γιατὶ νὰ ζούμε έμεις, ἀλλὰ καὶ γιατὶ σὲ με/αλώσουνε δὲν ζητήσουνε νὰ γδικηθοῦνε τὰ δέσμευτα τους καὶ θέλουνται εῖται κι ἀλλούς θρωματεῖς ποὺ τὴν ἡμετέλειαν αὐτὴν αἰσχογένεταις.

Βοηθώντας λαπτὸ σύρεις τὰ πατεῖς τοῦ Σκορδάκου, δὲν κάνουμε μονχή μὲντη φτιάνουμε καὶ θρωματεῖς γιὰ τὴ Μακεδονία.

δύως, τὸ ψυτικό της, τὸ γιλαστό της τὸ κουροχέιο. "Ιτως νάναι καὶ τὸ κουραχίο τῆς ψτώχειας, ποὺ δὲν μαθεῖ νὰ γλυκοχαδίζεται στὸν κόσμο.

Πρόθυμη λοιπὸν καὶ νάνοιζη τὴν δρεῖν της στὸ πρόγ

ΧΡΙΣΤΟΣ

Ἡ πανεθνικὴ ἀφτὴ πλάνη ποὺ τὴ λένε ἴστορικὴ ὄρθιογραφία είναι καθὼς εἰπήμει κι ἀλλοτες ἀπομενάρι ἀπ' τὴν ἀλλιώτικη ἀρχαιότερη προφορὰ τῶ λεξῶνε κατὰ φτόγγους καὶ τύπους, ποὺ ἀλλαζει κι ἀλλαζει σιγὰ σιγὰ κι ἀνιώθητα μὲ τῶν καιρῶν τὸ πέρασμα. Τὰ ἔθνη δηλαδὴ ποὺ μεταχειριστήκανε γράμματα, γιὰ νὰ παῖαστήσουν τοὺς φτόγγους τῆς γλώσσας τους, ἀφίσανε γραφτὰ μνημεῖα στοὺς ἀπογόνους τους, γραμμένα βέβαια ὅπως πρόφεραν ἐκεῖνοι τοὺς φτόγγους. Οἱ φτόγγοι, ποὺ περάστηκαν ἐκεῖνα τὰ ψηφιά, ὑποκαταστάθηκαν ἀπὸ ἄλλους (πρᾶλ. ἀρχ. B=b, Γ=g, Δ=d κτλ. σχμερ. Β=v κτλ.), καὶ σὲ πολλὰ συμπέσανε στὸν ἴδια προφορὰ (πρᾶλ. ἀρχ. I=i, Η=Ө, Υ=u κλπ. σήμερα δὲ i), μὰ τὰ ψηφιά μείνανε τὰ ἴδια κι ἔτσι κλεροδοτήθηκε στοὺς ἀπογόνους ἡ ἴστορικὴ νὰ πούμε, ὄρθιογραφία, δηλαδὴ ἡ συνήθεια νὰ γράφουμε τὶς λέξεις ὅχι μὲ τὰ καθαρτὸ ψηφιά ποὺ σήμερα ἀπλὰ παρατήνουν τὸ φτόγγο ποὺ θέλουμε, μὰ μὲ τοὺς συνταξιασμοὺς τῶν ψηφιῶνε, ὅπως τοὺς βρίσκουμε στὸ ἀρχαιότερα κείμενα, τοὺς φτογγικὰ παραλλαγμένους κατὰ τὴ σημερὴν προφορά, διποὺ μεγαλοὶ καὶ καλοθεληταῖς προκομμένοι νὰ καταφέρουνε νὰ μὲς γλυτώσουνε μιὰ καὶ καλὴ ἀπ' ἀφτὲς τὶς ἀλλότερες περγαμνὲς τῆς ἰθγένειας, σημάδια ὀλοφύνερα τῆς ἀθρώπινης στενοκεφαλίες. "Εθνη πολιτισμένα καὶ λέφτερα, σὰν τὴ Γαλλία καὶ τὴν Ἀγγλία, ἐπρεπε ὥστα τώρα νὰ σκεφτοῦνε σοβαρὰ νὰ πεταξούνε μιὰ καὶ καλὴ τὰ τόσα μπιγλιμπίδια τῆς ἴστορικῆς ὄρθιογραφίας. Ἔγὼ μάλιστα ἐλεγα πῶς ἐμεῖς πρέπει νὰ τοὺς πρελάσουμε ἀπλουστέσσοντας, δισ μποροῦμε, τὴν ὄρθιογραφία μας, γιὰ τοῦτο ἀμα δοῦμε πῶς μποροῦμε ν' ἀντικαταστήσουμε μ' ἔνα καὶ ἀλλο σημάδι ποὺ κατάντησε σήμερα σ' ἔμεις νὰ προφέρνεται ἀπλὸ i, πρέπει νὰ βάζουμε τὰ δυνατὰ μας νὰ τὸ καταφέρουμε.

Σήμερα θὰ μιλήσουμε γιὰ τὸ κύριο ὄνομα Χριστοῦς μὲ εὐτὸς η είναι καιρὸς ποὺ φιλονικιέται, μὰ ἀς δόμε τὰ ἴστορικὰ του.

Τὸ ἀρχαῖα ἔθνη που δὲν εἶχανε παράδοση, τὸ ἀτομικὰ ὄνοματα, δηλ. τὰ κύρια ποὺ λένε, τὰ βγαζανὲ ἡ ἀπὸ κάποιο ἴδιωμα τοῦ ἀτόμου λ. χ. Πλάτων, Κέφαλος κτλ. ἡ ἀπὸ οὐσιαστικὰ ἡ ἐπίθετα, συγκολλημένα τὸ πλιότερο, ποὺ σημαίνανε ἔνα καλὸ ἴδιωμα σωματικὸ ἡ ψυχικὸ, μὲ τὴν ἐλπίδα πάντα, πῶς μεγαλώνοντας τὰ παιδιά, ποὺ νοματίζουντάν εῖται, θὰ εἶχανε παινέδι τοῦ ὄνοματου τὸ νόημα. Τὰ νεότερα ἔθνη πιὰ δὲ φτειάνουνε πρωτότυπα ὄνοματα,

νὰ κοινωνήσῃ ἀπὸ τὴν κρεβατοκαμερή του, διότι ἕργαζότανε ὡς τὸ μεσημέρι, ἔνα μεγάλο του σύγραμμα στὸ ἱραστήρι, ἐκεὶ νὰ δουλέψῃ ὥσπου νὰ χτυπήσῃ τὸ πρόγεμα: στὴν κρεβατοκαμαρή του πῆρε ἄλλο ἐφεκολώτερο καὶ πιὸ μικρό, νὰ μὴν ἀφίνῃ τὴν Κατινούλα μόνη, ἀν τύχη μάλιστα καὶ τῆς χρειάζεται τίποτις τάπόγεμα. Πρές τὸ βραδί, ἔξη ἔξη καὶ τέταρτο, νὰ σου κι ὁ γιατρός, ὁ καινούριος. Κ. Μάγιστρος. "Αψηλός, παχουλός, ὀμορφοπρόσωπος, μὲ τὰ σπαρα του τάσημένα μαλλιά καὶ τὸ χιονάτο του μειούται ποὺ τοῦ σκ παῖς τὰ χείλια του, σάχλα. Φοροῦσε μάδρο πλατι πανωφόρι, σὰν τὸ σάκκο. Τὸ πανωφόρι του ἐμοιαζε ἀπὸ τὸν ἀθρωπὸ ἀχώριστο. Κάτω, στὰ νησιά μας, σὲ κανένα χωρά, μέλεπεις ἔνα νοικούρη ποὺ πήγε στὴν Ἀθήνα, εἶδε καπελλάδικο κι ἀγόρασε καπέλλο. Τὸ καπέλλο του ἀπὸ τότες τοῦ κόλλησε στὸ κεφαλή εἶνα τοῦ φαίνεται μὲ τὴ φράγκικη φορεσιά. Νὰ τὸν πλερώσῃς, δὲν τὸ βγάζει. Σοῦ μιλεῖ δὲ σοῦ μιλεῖ, τὸ καπέλλο του. Βγαίνει, μπαίνει, καθεται στὸ τραπέζι, πλαγιάζει τὸ καπέλλο του καὶ πάντα. "Ετο-

μὲ νοματίζουνε μὲ ἀρχαιότερα δοξασμένων προγόνων ὄνοματα, γιὰ νὰ μοιάσει ἐκείνους κι ὁ νοματίζομενος. Τὰ σημερνά μας ὄνοματα είναι δύο λογιῶ: Τὰ πιστερά βαστοῦνε ἀπ' τὴν Χριστιανικὴ παράδοση, ἀφοῦ μάλιστα ὁ Χριστιανισμὸς συνέδεσε τὸ νοματίσμα, μὲ τὸ βάπτισμα, ἐν' ἀπ' τὰ μεγαλύτερα θρησκευτικὰ του φανίσκατα. Ωστόσο ἡ ἀρχαῖα ἴστορια, ποὺ δὲν ἐπάφει λίγο πολὺ νὰ διδάσκεται ὡς τὰ σήμερα στοὺς Ρωμαίους, τοὺς δάνεισε καὶ κάμπτοσα σημαντικὰ ὄνοματα ἀπ' τὴν Ἑλληνικὴ καὶ τὴν Ρωμαϊκὴ ἀρχαιότητα, ὅπως τὰ διαβάσανε οἱ δασκάλοι γραμμένα μέσ' στὰ βιβλία μὲ τὴ σημεργή προφορά. "Ετοι λοιπὸ ἀνάμεσα στὰ: Γιάννης, Γιώργης, Δημήτρης, Κώστας, Παύλος, Τρύφος κτλ. ἀκούεται: καὶ κανένας Περικλῆς, Ἡρακλῆς, Θεμιστοκλῆς, Ἀγαμέμνονς, Φωκίος κτλ. δὲλα συνταιρισμένα μὲ τὴ νεοελληνικὴ φτογγολογία καὶ γραμματική.

Οἱ προγόνοι μας στὴ γλώσσα τους τὰ συνηθισμένη εἰπίθετα, δταν τὰ καμνανε ἀτομικὰ ὄνοματα, δὲν κύρια ποὺ λένε, τὸ πλιότερο συνηθίζανε νὰ τὰ παρατοιζανε λ. χ. ἀγαθὸς > "Αγαθος, 'Αγάθη, ἀγάθης > "Αγανος, 'Αγανή, ἀθηναῖος > 'Αθηναιος, αισχοὴ > Αἰσχοη, ἀκεστής > 'Ακέστης, ἀντιδὲ > "Αντιος, 'Αντη, ἀρατὸς > "Αρατος, ἀρρός > "Αρρος, "Αρη, ἀσπαλὸς > "Ασπαλος, βοηθὸς > Βόηθος, βράγχος > Βράγχης, γλαυκός > Γλαύκης, γλυκερὰ > Γλυκέρα, γοργὸς > Γόργος, Γόργη, δαμαστῆς > Δαμαστῆς, δίκαιος > Δικαιος, ἐκπρεπῆς > 'Ἐκπρεπης, ἀλεύθεροι > 'Ἐλευθεροι, ἐπικερδῆς > 'Ἐπικερδης, ἐνθρόδος > "Χρυσθρός, ενανθῆς > Εβάνθης, εῦμαθῆς > Εδμάθης, εὐμειδῆς > Εδμειδης, εὐμενῆς > Εδμένης, εὐπειθῆς > Εὐπειθης, εὐσθενῆς > Εὐσθένης, εὐειχῆς > Εὐεύχης, εὐφαῆς > Εὐφάης, θερμή > Θέρημη, καυνός > Καΐνος, κακός > Κάκος, κλειδός > Κλείτη, κοινός > Κοΐνος, κυριός > Κύδνος, κυφός > Κύφος, λαμπρός > Λάμπρος, λευκός > Λεῦκος, λυδὴ > Λύδη, μακρός > Μάκρη, μισγόμεναι > Μισγομεναι, ξανθός > Ξάνθος, Ξάνθη, δυνομαστός > Ονόμαστος, ὁρθὴ > Ορθη, περατός > Πέρατος, πιναρός > Πίναρος, πομπός > Πόμπης, φειδός > Ρεῖτος, φόδος > Ροδίος, σαπορό > Σάπηρα, σιμός > Σίμιος, σκαύτης > Σκαύτης, Σκάπια, σπαρτή > Σπάρτη, ποικίλμενος > Σωζόμενος, τοφός > Τόφος, τριψερό > Τρυφέρα, θριστής > 'Υφριστης, φαιδρός > Φαιδρος, Φαίδρα, χαλκή > Χάλκη, χαριτός > Χάριτης, χρηστός > Χρηστος, χρυσοῦς > Χρύσος, Χρύση, ψυχρός > Ψύχρος κλπ. τὸ ἴδιο καμνανε κάπιτες ἀπὸ ἐναλογία καὶ στὸ πισιδιοριζουμένο, κι' ἔτσι γεννήθηκαν ἔτσοι εἰ τοιοι οἱ ιδιενομοι μὲ τὸ ἀρχαῖα ους κυανοῦς, ἀργυροῦς κτλ.

Πλέον ὑπάρχει χριστιανικὸ ὄνομα Χριστος ἀπ' τὸ Χριπόδης (Ἴησούς) ἀπόδειξε: εἶχουμε: α') τὸ ἄλλο ἀνάλογα ἀτομικὰ ὄνοματα, γενωμένα ἀπὸ θεῖα ὄνοματα, ποὺ οἱ Βιζαντινοὶ μάλιστα προγόνοι μας λαβανανε καὶ τὴν προφύλαξη νὰ τὰ ξεχωρίζουν κάπως;

1) Ἡ κατάληξη ἀρτὴ -η-ιά-ι: βιδινης-ιά-ι, οὐνης-ιά-ι περχεσ σὸ δίχτη ἀπ' τὸ βαθης-ιά-ι. εἴπανε δηλ. βαθι βιθσινο, ἡ βαθι οὐράνιο (ράψια) κατόπι εἴπανε καὶ βαθι βιθσινι, βαθι οὐράνι, ἡ κατάληξη δηλ. τοῦ πισιδιοριζουμένο πέρατε ἀπὸ ἐναλογία καὶ στὸ πισιδιοριζουμένο, κι' ἔτσι γεννήθηκαν ἔτσοι εἰ τοιοι οἱ ιδιενομοι μὲ τὸ ἀρχαῖα ους κυανοῦς, ἀργυροῦς κτλ.

2) Λέμε δημος καὶ διαμαντής κατὰ τὰ: Κωσταντής, Αρχοντής, Λικνής, Στρατής, Αβγουστής κτλ.

3) Ποσο ἄραδοι δείχνουνται: οἱ δασκάλοι μας ποὺ τοὺς Κυριάκους μας τοὺς διορθώνουνε; σὲ Κυριακούς! Πόσα δασκάλοι μου θὰ πάνε νὰ τὰ διορθώνετε τὰ τέτοια ποὺ κανένα διόρθωμα δὲ κριάζουνται, καὶ θὰ δητε νὰ διορθώσετε τὰ κεφαλάκια σας, ποὺ έχουνε τὴ μεγαλύτερη ἐνάγκη ἀπὸ διέθωμα;

καὶ θ. Μάγιστρος. Σὰ νὰ γεννήθηκε μὲ τὸ πανωφόρι του καὶ μὲ τὸ καπέλλο. Κρύο ζέστη ὅσω στὴν ἀβλή καθάσι καὶ μέσα, μὲ τὴ φωτιά, τὸ πανωφόρι του κουμπαμένο, ἀπάλερτο, αἰώνιο. Παρατήρησε ὁ Αντρέας, δτι ποὺ ἀνοίξε τὸ στόμα του δ γιατρός, καποια του περιέργη προφορά, τὴν προφορά ποὺ ἔχει στὸ Παρίσι δ καθαρτό λαός, κάποτες κι' οἱ μάγκες, προφορὰ νόστιμη σ' ἔνα παιδί, μὰ ποὺ φαντάζεις παραξένα σ' ἔνα γέρο. Τὴ συνήθεια σὲ μερικὲς λέξεις, σὰ νὰ λέγαμε ἔξαφρας ἔφτη, ἀντὶς ἀφτή, ἐν εἰναι, μὲ κατί μάλιστα πιὸ χυδαίο γαλλικά. Τὰ ζέσερνε κιόλας μ' ἔνα ψόφιο μαγγούρι καὶ σοβαρό, μὲ φωνή μισοθραγγιασμένη.

λ' ἀφοῦ τὴ στιθοσκόπησε ἀπάνω κι' ἐπειτα στρώθη κατώ σὲ μιὰ πολύρονχη, στὸ σαλονάκι ὅπου τοὺς πήγαινες διλους δ' Ἀντρέας ταχικά γιὰ τὰ συβούλια. — «Πικαπένο, τοῦ είπε, πιασμένο τὸ πλεμόνι. Δὲν ὑπάρχει φώτημα. Βέβια, μπορεῖ νάναι παλιὸ παθηματα καὶ τώρα νὰ γιατρέβεται. Μπορεῖ νάρχιζη καὶ τώρα. Εφτη ὅμως, ἐφτη ἐν είναι καλά, ἐν είναι. Καλά κακά, ἡ Κατινούλα δούλεψε, συγγύριζε,

μπάλλωνε καὶ γελοῦσε. Ἡ ὄρεξη γερὴ κι ὁ Σπυρος χριστος. Τὴν παρασκευή, δεκατρεῖς, φάνηκε μιὰ σταλούλη νεβρική, ἀπὸ τίποτις ἄλλο παρὰ τὴν ἀκρατεια τὴν ἀκατάπαρτη, που τὴν κούραζε. παραξένο μάλιστα ποὺ δὲν τὴ δαιμόνιε καὶ περισσότερε. Τὸ δέσματο, δεκατέσσερεις, 38°. κι' ἡ φρυστίσα μας πάλε τὰ δικα της, δηλαδὴ τὴν πειράζε μόνο τὴν κεριακή, δεκαπέντε, μὰ τὴς ἔδινε νὰ καταλαβῇ ἀπὸ τὴν φεστή κι ἀγητίζε ἡ θερμοκρασία της. Πέρασε μὲ λίγο πονοκέφαλο, ποὺ δὲν τὴς ἔδινε νὰ καταλαβῇ ἀπὸ τὴν φεστή κι ἀ